

Enefit AS
Elektrilevi OÜ

31.01.2024 nr 5-1/23-0022-014-1

Kiri edastatud digitaalselt aadressidele: info@enefit.ee, elektrilevi@elektrilevi.ee

Pöördumine seoses üldteenuse osutamisega

Austatud juhatus

Pöördume Teie poole seoses üldteenuse osutamise korraldusega.

Isik, kelle tarbimiskoha mõõtepunkti suhtes kehtib võrguleping, kuid kes pole sõlminud elektrienergia ostuks ühegi elektrimüüjaga elektrilepingut, saab elektrienergiat osta üldteenuse või avatud tarne katkemise teenuse korras (edaspidi lihtsustatult nimetatud üldteenuse klient või ka Klient ning eelpool nimetatud teenused lihtsustatult nimetatud üldteenus). Senini müüb üldteenuse korras Elektrilevi OÜ võrgupiirkonnas elektrit Enefit AS. 2023. aasta lõpus leidis Elektrilevi OÜ üldteenuse uueks osutajaks alates 01.06.2024.a. Elektrum Eesti OÜ¹.

Enefit AS tegeleb elektrienergia tootmise ja müügiga ning Elektrilevi OÜ on jaotusvõrguettevõtja. Mõlemad kuuluvad Eesti Energia kontserni. Seetõttu saab neid kahte ettevõtet lugeda üheks ettevõtjaks konkurentsiseaduse § 2 lg 3 tähenduses.

Konkurentsiametile (edaspidi nimetatud ka amet) teadaolevalt on Enefit AS teinud Klientidele otsepakkumisi Enefit AS-ga elektrilepingu sõlmimiseks. Sõltuvalt sellest, millise sisuga otsepakkumisi Enefit AS Klientidele teeb (näiteks pakutav hind, lepingu kehtivuse tähtaeg, lepingu ennetähtaegse lõpetamise tingimused), võivad need olla Kliendi jaoks ebasoodsad olukorras, kus lähiajal hakkab üldteenuse korras elektrienergiat müüma konkureeriv elektrimüüja senisest madalama hinna eest. Samuti võib selline Enefit AS-i praktika piirata üldteenuse korras elektrienergia müügiks parima pakkumise teinud Elektrum Eesti OÜ võimalust Kliente teenindada. Seda eriti juhul, kui Enefit AS on teinud otsepakkumisi ka pärast Elektrilevi OÜ poolset teadet leida elektrimüüjate seast soodsaima hinnaga teenusepakkuja.

Konkurentsiamet selgitab, et selline tegevus võib olla vastuolus konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 16 ning ELTL artiklis 102 sätestatud keeluga. Seda juhul, kui ettevõtjal on vastaval kaubaturul turgu valitsev seisund. KonkS § 13 lg 1 tähenduses on turgu valitsevat seisundit

¹ Elektrilevi OÜ 04.12.2023.a. teade „Elektrilevi üldteenuse hanke võitis Elektrum Eesti OÜ“, <https://www.elektrilevi.ee/et/uudised/avaleht/-/newsv2/2023/12/04/elektrilevi-uldteenuse-hanke-voitis-elektrum-eesti-as> (17.01.2024)

omav ettevõtja, kelle positsioon võimaldab tal kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ning ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40% käibest. Käesoleval ajal on Elektrilevi OÜ-l turgu valitsev seisund võrguteenuse turul ning Enefit AS on ainuke ettevõtja, kes saab müüa elektrit üldteenuse korras Elektrilevi OÜ teeninduspiirkonnas. Lisaks omab Enefit AS suurt turuosa elektrimüügi jaeturul. KonkS § 13 lg 1 kohaselt ei ole turgu valitseva seisundi omamine iseenesest keelatud, kuid sellist turupositsiooni omaval ettevõtjal on kohustus enda turupositsiooni mitte kuritarvitada.

Elektrilevi OÜ-l tuleb teavitada kõiki Kliente e-kirja või kirja teel sellest, et alates 01.06.2024.a. osutab üldteenust Elektrum Eesti OÜ ning tuua teates selgelt välja, millise hinna eest osutab käesoleval ajal üldteenust Enefit AS ning millise hinna eest hakkab üldteenust osutama Elektrum Eesti OÜ.

Enefit AS-il tuleb võimalike elektrilepingu sõlmimise pakkumiste tegemisel Kliente teavitada asjaolust, et alates käesoleva aasta juunist hakkab Kliendile üldteenust osutama Elektrum Eesti OÜ. Lisaks tuleb Enefit AS-il tuua pakkumises välja selge võrdluse, millist hinda tasub Klient käesoleval ajal üldteenuse korras elektrienergia ostmise eest Enefit AS-ile ja millist hinda hakkab ta tasuma üldteenuse kliendina alates 01.06.2024.a. Elektrum Eesti OÜ-le. Täiendavalt tuleb pakkumistes välja tuua, millist hinda hakkaks Klient tasuma Enefit AS-ile elektrilepingu sõlmimise pakkumise vastuvõtmise korral.

Amet ei pea hetkel vajalikuks alustada järelevalvemenetlust ja viia läbi põhjalikku kaubaturu analüüsi, mis määraks kindlaks ettevõtja turuosa suuruse. Seetõttu on antud kiri soovituslikku laadi. Küll aga selgitame, et kui Enefit AS senise praktikaga jätkab, siis esineb nii alus kui ka ajend järelevalvemenetluse algatamiseks. Kui järelevalvemenetlus tuvastab ebaõiglaste tingimuste kehtestamise või teenindamise piiramise KonkS § 16 punktide 1 või 2 mõistes, siis võib amet ettevõtjat karistada KonkS § 73⁵ lg 2 alusel väärteotrahviga summas kuni 400 000 eurot.

Soovituse eesmärk on juhtida ettevõtja tähelepanu tegevustele, mis ei ole seadusega lubatud, et ettevõtja nendest hoiduks või koheselt lõpetaks. Sellisel juhul puudub vajadus järelevalvemenetluse algatamiseks.

Palume Enefit AS-il kinnitada nii e-kirja kättesaamist kui ka seda, et käesoleva pöördumise esimesel leheküljel nimetatud Klientidele elektrilepingute sõlmimise otsepakkumiste praktikaid ei rakendata või on need lõpetatud või tehakse otsepakkumisi ameti soovitatud viisil. Kinnituse palume saata ametile hiljemalt 12.02.2024.

Palume Elektrilevi OÜ-l kinnitada nii e-kirja kättesaamist kui ka seda, et Elektrilevi OÜ on täitnud ameti soovitusel Klientide teavitamise osas. Kinnituse koos Klientidele saadetud teate näidisega palume saata ametile hiljemalt 12.02.2024.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Evelin Pärn-Lee

peadirektor

Piret Lohu

piret.lohu@konkurentsiamet.ee